క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 160 ఆఫ్ 1959
(క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి)

1960
ఏప్రిల్ 1

ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం .... (పిటిషనర్) వాది

Vs.

వి.ఖుషీరామ్ .... (రెస్పాండెంట్) ప్రతివాది

(న్యాయ: జాఫర్ ఇమామ్ మరియు ఎ. కె. సర్కార్ న్యాయమూర్తులు)

తీర్పు తేదీ: 1 ఏప్రిల్, 1960

సమానమైన అనులేఖనాలు: 1960 AIR 905, 1960 SCR (3) 427

SUBJECT: క్రిమినల్ ట్రయల్ – మేజిస్ట్రేట్ కు శిక్ష విధించే అధికారం ఉంది – అంత అధికారం లేదు అనే భావనతో నిబద్ధత – అటువంటి నిబద్ధతపై సెషన్స్ కోర్ట్ ద్వారా విచారణ — చెల్లుబాటు – ఆహార కల్తీ నివారణ చట్టం, 1954 (37 ఆఫ్ 1954), సెక్షన్స్ 7, 16 మరియు 2 I.–కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్, 1898 (V ఆఫ్ 1898), సెక్షన్స్ 32, 207 మరియు 347.

ఆహార కల్తీ నిరోధక చట్టం 1954 లోని సెక్షన్ 7 క్రింద చేసిన నేరాలకు ప్రతివాది ప్రాసిక్యూట్ చేయబడ్డాడు, ఆ నేరాలు రుజువు అయ్యాయని మేజిస్ట్రేట్ కనుగొన్నారు మరియు ప్రతిస్పందించిన వాటిలో మూడవసారి కుడా నేరం చేశాడు, దీనికి అతనికి రెండు సంవత్సరాలకు తక్కువ కాకుండా జైలు శిక్ష మరియు రూ.3,000 కంటే తక్కువ కాకుండా జరిమానా విధించబడింది. ఈ శిక్షను విధించడానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 21 మేజిస్ట్రేట్ కు ప్రత్యేకంగా అధికారం ఇచ్చింది, అయితే క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 32 శిక్షలను విధించే అధికారాన్ని పరిమితం చేస్తుందనే భావనలో ఉన్నందున, అతను ప్రతివాదిని సెషన్స్ కోర్టు ముందు తన విచారణను ఎదుర్కొనేలా చేశాడు. సెషన్స్ కోర్టు ప్రతివాదిని దోషిగా నిర్ధారించిన పిదప శిక్షవిధించబడినది. అప్పీలుపై, హైకోర్టు, మేజిస్ట్రేట్ కు కమిట్ చేసే అధికారం లేదని, ఈ కేసును విచారించే అధికారం సెషన్స్ జడ్జికి లేదని, (శిక్షను కొట్టివేసి) నేరారోపణ మరియు శిక్షను త్రోసిపుచ్చి నిబద్ధత లేదని, కేసును పునర్విచారించడానికి మేజిస్ట్రేట్ కు రిమాండ్ చేయబడింది (తిరిగి పంపించబడింది):

కమిట్ మెంట్ చట్టవిరుద్ధం కాదని, ఈ కేసును విచారించే పరిధి సెషన్స్ జడ్జికి ఉందని పేర్కొంది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 21 అనేది దుర్బలపరిచే నిబంధన కాదని, చట్టం నిర్దేశించిన పూర్తి

శిక్షను విధించడానికి మేజిస్ట్రేట్ కు హామీ ఇవ్వలేదని, ఇది చెల్లదని పేర్కొంది; మేజిస్ట్రేట్ కు కట్టుబడే అధికారాన్ని అది ఉపహరించలేదు. మేజిస్ట్రేట్ కు అధికారం మరియు ప్రాదేశిక అధికార పరిధి రెండూ ఉన్నాయి, మరియు నిబద్ధత మంచిదే.

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 160 ఆఫ్ 1959.

1956 క్రిమినల్ సెషన్స్ ట్రయల్ నెం.102లో బారాబంకీలోని రెండో తాత్కాలిక సివిల్ అండ్ సెషన్స్ జడ్జి ఫిబ్రవరి 12, 1957 నాటి తీర్పు, ఉత్తర్వులను అనుసరించి లక్నోలోని అలహాబాద్ హైకోర్టు (లక్నో బెంచ్) క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 105/1957 అక్టోబర్ 30, 1958 రోజున జారీ చేసిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా భారత సర్వోన్నత న్యాయస్థానానికి అప్పీల్ చేయబడింది.

జి. సి. మాథుర్ మరియు సి.పి.లాల్, పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాదులుగా వ్యవహరించారు.

ప్రతిస్పందకుడికి (రెస్పాండెంట్కు) ఎవరు హాజరు కాలేదు.

1960. ఏప్రిల్ 1. తీర్పును వెలువరించిన వారు శ్రీ ఎ. కె. సర్కార్ (సర్కార్, న్యాయమూర్తి)

తీర్పు:-

ప్రతివాదిని బారాబంకీ జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ముందు ఈ క్రింది నేరాలకు ప్రాసిక్యూట్ చేశారు, ఆహార కల్తీ నిరోధక చట్టం , 1954 లోని సెక్షన్ 7(i) మరియు (iii) నిబంధనల ప్రకారము కల్తీ పాలను విక్రయించడం మరియు లైసెన్స్ లేకుండా పాలను విక్రయించడం, నేరాలు రుజువయ్యాయని, ప్రతివాది మూడోసారి నేరాలు చేశాడని మేజిస్ట్రేట్ తేల్చారు. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 16 లోని నిబంధన(ఎ) (iii) సబ్ సెక్షన్ ఉప నిబంధన(i) ప్రకారం , అందుకు విరుద్ధంగా ప్రత్యేక , తగిన కారణాలు లేనట్లయితే, మూడవ నేరానికి రెండు సంవత్సరాల కంటే తక్కువ కాకుండా జైలు శిక్ష , రెండు వేల రూపాయలకు తగ్గకుండా జరిమానా విధించాలి. అయితే సెక్షన్ 32, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ప్రకారం మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేట్ కు రెండు వేల రూపాయలకు మించి జరిమానా విధించే అధికారం ఉండదు. శిక్ష విధించే మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేట్ గా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ సెక్షన్ 32 ద్వారా పరిమితం చేయబడిందనే భావనతో, జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ప్రతివాదిని సెషన్స్ కోర్టు ముందు తన విచారణను ఒప్పించాడు, బహుశా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 347 క్రింద తీసుకుంటాడు.

ఆ తర్వాత బారాబంకీ సెషన్స్ జడ్జి ప్రతివాదిని విచారించి అతనిపై అభియోగాలు మోపిన నేరాలకు దోషిగా నిర్ధారించారు. అయితే సెషన్స్ జడ్జి మాత్రం ప్రతివాది చేసిన నేరాలు మూడోసారి కాదని, రెండోసారి చేశారని నిర్ధారణకు వచ్చారు. రెండవ నేరానికి చట్టం నిర్దేశించిన కనీస శిక్షను విధించడానికి జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ సమర్థుడని, ఈ కేసును సెషన్స్ కోర్టుకు అప్పగించి ఉండకూడదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. అయితే ప్రతివాదిని దోషిగా నిర్ధారించి, రెండో నేరానికి చట్టం నిర్దేశించిన కనీస శిక్ష, ఏడాది కఠిన కారాగార శిక్ష, రెండు వేల రూపాయల జరిమానా, (డిఫాల్ట్ గా) అప్రమేయంగా, ఒక్కో నేరానికి మరో ఆరు నెలల కఠిన కారాగార శిక్ష విధించడంతో పాటు శిక్షలను ఏకకాలంలో అమలు చేయాలని ఆదేశించారు.

దీనితో ప్రతివాది అలహాబాద్ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. అప్పీలును విచారించిన న్యాయమూర్తి ముల్లా గారు జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ నిబంధనలను విస్మరించారని ఎత్తిచూపారు. చట్టంలోని 21వ అధికరణ ప్రకారం కోడ్ లోని సెక్షన్ 32 లో ఏది ఉన్నప్పటికీ అది మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేట్ దేనినైనా పరిగణలోకి తీసుకోవడం చట్టబద్ధమైనదిగా ఉంటుంది . కోడ్ లోని సెక్షన్ 32 ప్రకారం తన అధికారాలకు మించి చట్టం ద్వారా పొందిన శిక్ష. అందువల్ల చట్టానికి అవసరమైన అన్ని శిక్షలను విధించడానికి మేజిస్ట్రేట్ చాలా సమర్థుడని మరియు ప్రతివాదిని సెషన్స్ కోర్టుకు విచారణకు పంపడానికి ఎటువంటి కారణం లేదని న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడ్డారు. 'చట్టపరంగా, సక్రమంగా నిబద్ధతతో ఉన్న కేసులను మాత్రమే సెషన్స్ కోర్టు విచారించగలదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 21 ఒక ఆచరణీయమైన నిబంధన మాత్రమే కాదు, ఆచరణీయం కాకుండా కూడా దోహదపడుతుందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. కోర్ట్ ఆఫ్ సెషన్స్ లో ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్‌కు ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 21 నిబద్ధతను నిరోధించిందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. "ఒక ప్రత్యేక చట్టంలో ఒక మేజిస్ట్రేట్ విధించే పరిమితులతో సంబంధం లేకుండా శిక్ష విధించడానికి ప్రత్యేక నిబంధన ఉంది! క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ క్రింద అధికారాలు, ఇది సాధారణ చట్టాన్ని రద్దు చేయడమేనని, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 347 లోని నిబంధనలను అటువంటి కేసుకు వర్తింపజేయలేమని పేర్కొంది." ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రతివాదిని విచారణ కోసం సెషన్స్ కోర్టుకు కట్టబెట్టే అధికారం జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ కు లేదని, సెషన్స్ జడ్జికి కేసును విచారించే అధికారం లేదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఆ తర్వాత ప్రతివాదికి విధించిన శిక్షను, మరియు శిక్షను విధిస్తూ ఇచ్చిన నిర్ణయాన్ని రద్దు చేసి, కేసును బారాబంకీ జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ కు అప్పగించి విచారణ, పరిష్కారం కోసం సమర్థుడైన మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుకు బదిలీ చేశారు. న్యాయమూర్తి ముల్లా ఇచ్చిన తీర్పును సవాలు చేస్తూ రాష్ట్రం ఈ న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించింది.

ఈ కేసును విచారించే అధికారం సెషన్స్ జడ్జికి లేదని న్యాయమూర్తి ముల్లా, అభిప్రాయంతో మేము ఏకీభవించలేకపోతున్నాము. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 21ని నిర్వీర్యం చేసే నిబంధనగా మేం

భావించడం లేదు. కోడ్ లోని సెక్షన్ 32 ప్రకారం నిర్దేశించిన పరిమితికి మించి శిక్ష విధించడానికి మొదటి క్లాసెస్ మేజిస్ట్రేట్ కు అధికారం ఇవ్వడమే ఇది చేస్తుంది. ఇది కోడ్ లోని సెక్షన్ 207, 347లోని నిబంధనలను ప్రభావితం చేయదు, సెషన్స్ కోర్టు అధికార పరిధితో దీనికి సంబంధం లేదు. చట్టం నిర్దేశించిన పూర్తి శిక్షను విధించడానికి మేజిస్ట్రేట్ చేసిన నిబద్ధతను ఈ సెక్షన్ చెల్లుబాటు చేయదు; లేదా దాని నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ దానికి కట్టుబడి ఉన్న కేసును పరిష్కరించడానికి సెషన్స్ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధిని ఈ సెక్షన్ జోక్యం చేసుకోదు.

సెషన్స్ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధి కోడ్ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. మేజిస్ట్రేట్ చేత న్యాయస్థానానికి కట్టుబడి ఉన్న ఏదైనా కేసును విచారించే అధికార పరిధి దీనికి ఉంది. అంతేకాక , మేజిస్ట్రేట్ కు కట్టుబడి ఉండటానికి ప్రాదేశిక అధికార పరిధి లేదు. ఈ కేసును విచారించి , చట్టం నిర్దేశించిన అన్ని శిక్షలను విధించే అధికారం మెజిస్ట్రేట్కు ఉండవచ్చు. మేజిస్ట్రేట్ ఈ కేసును సెషన్స్ కోర్టుకు అప్పగించమని బలవంతం చేయలేదన్నది కూడా వాస్తవం. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో నిబద్ధత చెల్లదనే అభిప్రాయాన్ని మేము అంగీకరించలేకపోతున్నాం. చట్టంలోని సెక్షన్ 21 కాకుండా, మేజిస్ట్రేట్ స్వయంగా గరిష్ట శిక్షను విధించగలడు కాబట్టి ఆ నిబద్ధత చెల్లదనే అభిప్రాయాన్ని న్యాయమూర్తి ముల్లాకు కూడా అర్థం కావడం లేదు. సెక్షన్ 21 ప్రకారం మేజిస్ట్రేట్ కు అటువంటి అధికారం ఉంటే, దానికి కట్టుబడి ఉండటానికి లేదా అలా చేయడానికి అధికారం ఉన్న మేజిస్ట్రేట్ చేత కేసును విచారించడానికి సెషన్స్ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధిని ప్రభావితం చేయదని మేము చెప్పాము. అందువల్ల ప్రతివాదిపై కేసును విచారించడానికి సెషన్స్ జడ్జికి పూర్తి అధికార పరిధి ఉందని మాకు అనిపిస్తుంది.

ఫలితంగా అప్పీలును అనుమతిస్తూ హైకోర్టు ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఈ కేసు తిరిగి హైకోర్టుకు పంపడమైనది మరియు మెరిట్ ఆధారంగా విచారణ జరపనుంది.

అప్పీలు అను మతి యబడి యది.